

Opiniërende Bijeenkomst vrijdag 18 maart 2011:

“DIENSTVERLENING VTH: HOE KAN DIT WORDEN INGERICHT?”

Samenvatting van de bijeenkomst

Op vrijdagmiddag 18 maart kwamen bestuurders, managers, teamleiders en enkele inhoudelijke experts van de vijf ISZF gemeenten en de buurgemeente Skarsterlân bijeen om te horen hoe het proces vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) organisatorisch kan worden ingericht. Het doel van de middag was het vormen van een opinie over de materie.

De bijeenkomst is een onderdeel van het project “opwaarderen dienstverlening VTH”, een per januari 2011 opgestart project vanuit ISZF verband, waarbij vanuit het proces wordt gezocht op welke manier en via welke applicatie VTH het beste kan worden vormgegeven. De bijeenkomst vindt plaats op verzoek van de stuurgroep die benieuwd is naar de landelijke context. Na een gezellige gezamenlijke lunch opent Wouter Slob, opdrachtgever van het project, de opiniërende bijeenkomst zelf 15 minuten voor aanvang. Hierbij heet hij de deelnemers vanuit de gemeenten, de diverse sprekers en de VNG allen hartelijk welkom. Hij benadrukt enerzijds zijn nieuwsgierigheid naar de verschillende inrichtingsmogelijkheden en anderzijds de doelstelling; het vormen van een opinie over de materie. Door deze bijeenkomst vanuit ISZF verband te organiseren is er een groter draagvlak en is er ruimte voor een gezamenlijke insteek.

Op het programma staan presentaties van vier verschillende sprekers en ook de VNG is aanwezig. Een vol programma voor een vrijdagmiddag. Allereerst presenteert directeur Leo de Jong hoe de eerste landelijke uitvoeringsdienst ZHZ is ontstaan in Zuid Holland Zuid. Vervolgens geeft Beatrijs de Vries, afdelingshoofd handhaving bij de gemeente Enschede en projectleider van het project Pilot NetwerkRUD Twente aan hoe Twentse gemeenten op lokale schaal samenwerken aan het VTH proces. Vervolgens presenteert Frank van Nijkerken van Arena consultancy de patronen in samenwerkingsverband. En tot slot geven Freerk Mink en René van den Bosch van de provincie Fryslân het traject en de context voor de gehele Friese regio aan.

Om de deelnemers vanuit de gemeenten optimaal de kans te geven een opinie te kunnen vormen leidt de dagvoorzitster Saskia Teppema de middag op proces niveau. Ze benadrukt dat het actief luisteren centraal staat en praat gedurende de middag de presentaties aan elkaar. Er is zowel tijdens en tussen de presentaties door ruimte om met elkaar in gesprek te gaan. Doordat er vanuit het proces direct vragen aan de spreker worden gesteld blijft het publiek betrokken. De deelnemers worden bovendien verzocht om ten tijde de presentaties na te denken over de onderwerpen die hen inspireren.

Na afloop van de bijeenkomst worden de verschillen en overeenkomsten geïnventariseerd. Er wordt gekeken naar wat de deelnemers willen behouden en wat de deelnemers juist los willen laten. Ook wordt een ieder gevraagd om een toepasselijke slogan bij de bijeenkomst te noemen. Deze informatie wordt aan alle deelnemers teruggekoppeld. De stuurgroep van het project geeft vervolgens richting aan de projectinhoudelijke zaken. Tot slot bedankt Wouter Slob iedereen voor zijn aanwezigheid. Hij kijkt uit naar het vervolg. Hij sluit de bijeenkomst met de woorden een inspirerende middag te hebben doorgebracht. De ruim 20 deelnemers hebben de gelegenheid een evaluatieformulier in te vullen. Alle tot nu toe ontvangen evaluaties geven aan dat de bijeenkomst als positief is ervaren.

Context en achtergrond

Er kan geconcludeerd worden dat het project opwaarderen dienstverlening VTH een levendige context kent. De organisatorische inrichting is daar een onderdeel van. Het inrichten van de dienstverlening VTH is een onderwerp dat landelijk leeft. Vanuit de organisatorische inrichting doet Binnenlandsbestuur er vrijwel wekelijks verslag over. In Binnenlandsbestuur van 26 maart '11 staat b.v. “Omgevingsdienst mist draagvlak”. En op 23 maart jl. is het onderwerp RUD vorming tevens behandeld in de tweede kamer. (zie

http://www.veiligheidskundigenweb.nl/nieuws/tweede_kamer_dringt_aan_op_centralisatie_bij_risicov_olle_bedrijven). Ook op de site van het VNG is via <http://www.vng.nl/rud> te volgen hoe gemeenten omgaan met het dossier.

Vanuit de informatiseringhoek zijn er minstens zoveel publicaties en mogelijkheden. Gemeenten willen dienstverlenend zijn en het zaakgerichte werken speelt een steeds grotere rol. Er zijn diverse oplossingsrichtingen beschikbaar op de markt en in de praktijk. Deze onderwerpen zijn ten tijde van de opiniërende bijeenkomst niet behandeld, maar deze vormen wel een ander kader van het project waarover de stuurgroep en projectgroep zich gaan buigen.

Foto's Opiniërende bijeenkomst

V.l.n.r. (regel 1) De locatie Smallebrugge, Nummer 2, (2) Lunch met deelnemers, de Dagvoorzitster Saksia Teppema, de opening door Wouter Slob (3) Presentatie Leo de Jong, Beatrijs de Vries in gesprek, (4) deelnemers in gesprek (2x) (5) presentatie Frank van Nijkerken, René vd Bosch en Freerk Mink.

Voor alle bij het ISZF aangesloten deelnemers: Alle presentaties en foto's zijn terug te vinden op:

<http://iszfsp01/projecten/VTH/Gedeelde%20documenten/Forms/AllItems.aspx?RootFolder=%2fprojecten%2fVTH%2fGedeelde%20documenten%2fbijeenkomsten%2fStuurgroep%2fBijeenkomst%20Maart%202011&FolderCTID=&View=%7bE49A07A6%2d26AD%2d4E9E%2d92B2%2d1EA409B37695%7d>

Voor alle anderen: op aanvraag is meer informatie beschikbaar.

Inhoud presentaties

Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid

Allereerst vertelt directeur Leo de Jong hoe de eerste landelijke uitvoeringsdienst ZHZ is ontstaan in Zuid Holland Zuid. “Ze noemen Zuid Holland Zuid weleens het groene hart”, zegt Leo de Jong bij aftrap van zijn presentatie. “Het Groene hart ligt mijns inziens toch echt in Friesland”. Dan begint hij aan zijn verhaal. Vanaf 1 januari 2011 heeft de regio Zuid-Holland-Zuid één omgevingsdienst die namens gemeenten en de provincie alle milieutaken uitvoert en milieuadvies in ruimtelijke ontwikkeling verzorgt. In deze regionale organisatie worden zowel activiteiten op het gebied van toezicht en handhaving als activiteiten op het gebied van vergunningverlening gebundeld (inclusief Wabo). De omgevingsdienst is voortgekomen uit de Milieudienst Zuid-Holland Zuid. De Regio Zuid-Holland Zuid is een organisatie die een aantal taken uitvoert in opdracht van de 19 gemeenten in het gebied Dichtsteden, Alblasserwaard - Vijfheerenlanden en Hoeksche Waard. De organisatie wordt ondersteund door een Regionale Staf en legt verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur, dat weer verantwoording aflegt aan het Algemeen Bestuur. In dit Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een lid van hun college van burgemeester en wethouders. Na zijn presentatie benadrukt Leo de Jong dat de werknemers van de dienst eigenlijk vanaf het ontstaan goed samen werken, met name omdat vakinhoudelijke mensen elkaar opzoeken.

Pilot NetwerkRUD Twente

Een energieke Beatrijs de Vries vertelt vervolgens dat er in Twente op lokaal initiatief afgelopen jaar is besloten tot het opstarten van een pilot project NetwerkRUD. Een netwerkorganisatie, zo legt ze uit, is een samenwerkingsverband dat zich kenmerkt door semi-stabiele relaties tussen autonome organisaties. Ter verheldering zijn er een aantal afbeeldingen.

In Twente bestaan al langer onderlinge pragmatische verbanden en vanuit dit principe is het project afgelopen jaar gestart. De partners in Twente (14 gemeenten, de provincie, 4 waterschappen, het OM en de VI-Oost) en IJsselland (11 gemeenten, de provincie, 3 waterschappen, het OM en de VI-Oost) hebben het voornemen om in beide veiligheidsregio's een Netwerk-RUD te ontwikkelen en in te voeren voor de samenwerking op het terrein van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Wabo-breed. In de praktijk leveren verschillende gemeenten elkaar al jarenlang diensten en expertise op VTH gebied. De eerste stap betrof het beschrijven van de werking van de netwerk-RUD. In het bijzonder gaat het om het ontwerp van het coördinatie- en sturingsmodel inclusief bijbehorende spelregels. Dit traject is nagenoeg afgerond. Bij dit ontwerpproces heeft Arena Consulting de begeleiding verzorgd. Ook de Universiteit van Twente is betrokken. Vervolgens wordt met pilotprojecten de werking van de netwerk-RUD in praktijk getoetst. Een definitieve beslissing is gepland in juni 2011. Ter illustratie van het idee laat Beatrijs de Vries 2 heel verschillende filmpjes van verkeerssituaties zien; waarbij enerzijds zonder regulatie in India het chaotische ogende verkeer haar weg vindt, en anderzijds een politieagent strak stuurt.

Beatrijs de Vries benadrukt tot slot dat het niet de weg is van de minste weerstand. Dit project vraagt om veel bestuurlijk draagvlak en afstemming onderling.

Patronen in samenwerkingsverband

De stuurgroep wilde inzicht hoe er in den land met het dossier RUD wordt omgegaan. Om dit breed te belichten is Frank van Nijkerken gevraagd de derde presentatie voor zijn rekening te nemen. Vanaf de oprichting werkt adviesbureau Arena Consulting Group aan schaalvraagstukken in het VROM werkveld. De adviseurs van Arena Consulting zijn thuis in de wereld van milieudiensten, omgevingsdiensten en regionale uitvoeringsdiensten (RUD's). Of het nu gaat om de vorming van regionale diensten, toetreding tot regionale diensten of uittreding uit regionale diensten. In deze presentatie vertelt Frank over de patronen in samenwerkingsverband.

Hij begint breed, bij de publieke schaal, waarna hij de succes en faalfactoren noemt, de patronen die er landelijk zijn, en tot slot zoekt hij op enkele situaties in de praktijk in. Zelf is hij o.a. betrokken bij de gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland (OWO-gemeenten). Deze gemeenten willen de service en dienstverlening naar burgers en bedrijven verder verbeteren. De colleges van B&W

laten een onderzoek uitvoeren naar de mogelijke samenwerkingsvormen op het gebied van de Wabovergunningverlening, toezicht en handhaving tussen de drie gemeenten. De gemeenten willen met het onderzoek ook een beter beeld en antwoord krijgen op de positie van de OWO-gemeenten in de discussie over de RUD-vorming. De toekomstige samenwerkingsvorm moet voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen voor de taakuitvoering én passen bij de ambities, de schaal en de opgaven waar de OWO-gemeenten voor staan: “lokale binding, regionale bundeling”.

Frank geeft aan dat er de ArenaWiki is, met veel informatie over schaalvraagstukken, Regionale Uitvoeringsdiensten en Kwaliteitscriteria. De adviseurs van Arena Consulting ondersteunen gemeenten, provincies en samenwerkingsverbanden in een of meerdere van deze stadia. Bij afsluiting van zijn presentatie geeft hij een korte doorkijk naar de toekomst van VTH waarbij hij harmonisatie van de taakuitvoering benadrukt en eindigt met een pleidooi voor het menselijk kapitaal.

Regie op RUD vorming

De laatste presentatie is een presentatie van de provincie. De presentatie wordt gegeven door René van den Bosch, een regisseur op het proces in Friesland. René benadrukt dat hij er is voor de gemeenten en hij hoopt dat de gemeenten dit ook zo zien. Hij begint met het actuele nieuws. De brief van Atsma, en ook het debat dat in de 2de kamer plaatsvindt over de RUD vorming op 23 maart. De landelijke kaders en de aanvullende Fryske kaders worden geschetst, alsmede het processchema waarin wordt aangegeven dat de planning is dat er in Friesland dit jaar een model wordt gekozen dat per 2012 gerealiseerd wordt. Tot slot wordt er een breed scala aan essenties besproken; criminaliteitsbestrijding, schaalgrote, productieapplicatie, personeel, frontoffice, en bevoegd gezag passeren de revue. René geeft aan hoe belangrijk het is dat de productieapplicatie met beleid wordt gekozen en dat samenwerking in ISZF verband binnen deze context in zijn ogen een voordeel is. Met name bevoegd gezag leidt tot een korte discussie. René wordt in zijn betoog ondersteund door Freerk Mink op technisch en waar van toepassing inhoudelijk gebied.